

«Nə yaxşı ki, Mehriban xanım kimi ümid, güvənc yerimiz var»

Onun xeyirxah əməlləri gələcək nəsillər üçün nümunədir

Həyatda hər kəs şanslı doğulmur. Kimi sonradan, kimisi də anadangəlmə qüsurlu olur. Bu gün həmin uşaqların bu xəstəliklərdən xilas olub cəmiyyətə qaytarılması dövlətin əsas prioritetlərindən biridir. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan belə uşaqların müalicəsi üçün əsas qayda - problemin vaxtında aşkarlanması, düzgün diaqnoz qoyulması və yetkinlik yaşına çatanadək ardıcıl müalicələrin aparılması və həkim nəzarətinin olmasıdır. Bəzən isə ailələr məhz imkanlı səbəbdən xəstə doğulan övladlarının müalicəsini gecikdirir.

Lakin Azərbaycan dövləti bu istiqamətdə çox mühüm addımlar atır. Səhiyyə sisteminin modernləşməsi ilə əhalinin sağlamlığının qorunması istiqamətində bir-birinin ardınca mühüm əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilir.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətin mərkəzində insan amili dayandığını səhiyyədəki islahatlar bir daha təsdiq edir. Nəticədə yeni tibb müəssisələri yaradılır, onların maddi-texniki bazası gücləndirilir. İnsanlar belə mərkəzlərə ümid yeri kimi baxır. Belə tibb müəssisələrindən biri də Talassemiya Mərkəzidir.

İnsanların ümid yerinə çevrilən mərkəz

Müəssisə Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin nəzdindədir. Profilinə görə regionda yeganə tibb müəssisəsi olan Talassemiya Mərkəzində son illər bir sıra islahatlar həyata keçirilir. Ölkə Prezidentinin 13 noyabr 2017-ci il tarixli fərmanı ilə Talassemiya Mərkəzi Publik Hüquqi Şəxs statusu alıb. Bu sərəncam mərkəzin fəaliyyətindən nöinki talassemialı xəstələrin, eləcə də onkematoloji və digər xəstəliklərdən əziyyət çəkən vətəndaşlarımızın daha səmərəli istifadəsi üçün geniş imkanlar yaradır. Prezidentin sərəncamı Talassemiya Mərkəzinin unikal imkanları ilə digər dövlətlərin vətəndaşlarına da tibbi xidmət göstərmək üçün zəmin yaradıb.

Uşaqların sağlamlığını öz fəaliyyətinin mühüm istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirən Heydər Əliyev Fondu və onun prezidenti Mehriban Əliyevanın talassemialı uşaqlara diqqəti xüsusilə qeyd olunmalıdır. Fond 2005-ci ildən ölkədə bu xəstəliyin yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə "Talassemiasız həyat naminə" layihəsinə həyata keçirməyə başlayıb. Bu layihə həmin xəstəlikdən əziyyət çəkənlər və onların doğmaları üçün böyük dəstək olub. Proqram çərçivəsində Bakıda tikilən Talassemiya Mərkəzi isə hemofiliyalı insanların böyük ümid yerinə çevrilib. Mərkəzin açılışında Prezident İlham Əliyevin və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı bu sahəyə verilən önəm daha bir göstəricisidir. 2019-cu il dekabrında Talassemiya Mərkəzinin Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutu ilə birləşməsi nəticəsində Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin yaradılması xəstələrin qanla təminatı sahəsindəki problemlərin aradan qaldırılmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edib.

Stasionar, poliklinika və sümük iliyi transplantasiyası şöbəsi, laboratoriya, o cümlədən Azərbaycanda yeganə genotip təyini və yeni növ sekvensləşdirmənin tətbiq olunduğu genetik laboratoriya, diaqnostika və digər zəruri şöbələrə malik olan Talassemiya Mərkəzi beynəlxalq standartlara tam cavab verir. Burada quraşdırılan ən müasir tibbi avadanlıq müalicənin yüksək səviyyədə aparılmasına şərait yaradır. Təbii ki, bu, ciddi qayğının nəticəsidir. Layihənin həyata keçirildiyi müddətdə inkişaf etmiş Avropa dövlətlərinin talassemiya ilə mübarizə sahəsindəki təcrübəsi ətrafı öyrənilib. Həmin ölkələrin tanınmış müntəxəssislərinin ölkəmizə səfərləri

zamani təcrübə mübadilələrinin aparılması nəticəsində yerli mütəxəssislər hazırlanıb. Burada həkimlərimizin, tibb işçilərimizin əsl fədakarlıqlarının, öz humanist missiyalarını necə özünə qayğıkeçikliklə yerinə yetirildiyinin şahidi olduq. Mərkəzə üz tutan xəstələr yaşından aslı olmayaraq, hər cür qayğı ilə əhatə olunurlar. Onlar burda müalicə aldığına görə çox ümidli və nikbin görünürdülər. Müxtəlif sistemlərin, iynələrin vaxtılı-vaxtında vurulmasını, həblərin qrafik üzrə qəbulu həkimlərin daimi diqqəti və nəzarəti altında aparılır. Mərkəzin tibbi personalı öz gündəlik fəaliyyətləri, qayğıkeçiklikləri ilə sadəcə tibb bacıları deyil, onların halına qəlbnə yanaşan ana-bacılarıdır.

"Bu xəstəlikdən əziyyət çəkən uşaqlar onun himayəsindədirlər"

Ölkəmizdə irsi qan xəstəliyindən əziyyət çəkən şəxslərin sağlamlığının qorunması və müalicəsi üçün Bakı şəhərində Talassemiya Mərkəzinin yaradılması məhz Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında həyata keçirilmişdir. Nəticədə Azərbaycanda könlü donorluq daha da inkişaf etmiş və belə uşaqların qanla təminatı problemi aradan qaldırılmışdır. Hər il 300-ə yaxın uşaq talassemiya xəstəliyi ilə doğulur. Sözügedən xəstəlikdən əziyyət çəkənlərin daim qana ehtiyacı olur. Talassemiyanın əsas səbəblərindən biri qohumlar arasında bağlanan nikahlardır. Bundan əziyyət çəkən insanların təhlükəsiz və keyfiyyətli qanla təminatı üçün donor xidmətinin inkişafı, əhalinin maarifləndirilməsi, prenatal diaqnostika üsulu ilə xəstəliyin proqnozlaşdırılması məsələləri görülməli işlərin əsas istiqamətləridir.

Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin icraçı direktoru Valeh Hüseynov qeyd edir ki, Heydər Əliyev Fondu indiyədək maddi vəziyyəti ağır olan minlərlə xəstəni əməliyyat və müalicə edərək onların yenidən həyata qayit-

masına dəstək olub: "Mehriban xanım Əliyevanın sosial sahədəki geribəşəriyyətləri və layihələri həmişə bizim sistemini təkmilləşdirmək və onun dünya səhiyyə sistemində inteqrasiyasını təmin etmək məqsədi daşıyır. Talassemiya xəstələrinin müalicəsi olunduğu mərkəz də birinci xanımın xüsusi diqqət və qayğısi ilə əhatə olunub. Bu xəstəlikdən əziyyət çəkən uşaqlar onun himayəsindədirlər".

Valeh Hüseynov bildirdi ki, hələ 2005-ci ildə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən "dəyirmi masa" ölkəmizdə talassemiya problemlərinin həlli istiqamətində atılan mühüm addımların başlanğıcı oldu: "Heydər Əliyev Fondunun səhiyyə sahəsindəki mühüm layihələrindən biri də "Talassemiasız həyat naminə" proqramıdır. Məqsəd bu sahədə olan problemləri həll etmək olmaqdır. "Talassemiasız həyat naminə" şüarını əsas götürərək respublikamızda bir nəfər belə talassemiya xəstəsinin doğulmamasına nail olmaq, beynəlxalq sahədə tə-

babətin öldürmədiyi ən yüksək səviyyədəki metodları öyrənmək və tətbiq etmək, bu fəaliyyəti akademiklərə və digər sahələrdə çalışanlara hədəfimizdir. Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ölkəmizdə bu problemlə məşğul olan Talassemiya Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Mərkəzin yaradılmasında əsas məqsəd iqtisadsızlaşdırılması tibb ocağının və bankının təşəbbüsü, yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması, talassemiya xəstələrinin əziyyət çəkən uşaqların təhlükəsiz və keyfiyyətli qan komponentləri ilə, eləcə də tibbi xidmətlə təminatıdır. Sözügedən xəstəliklə doğulanların sayının artmaması üçün əhalinin maarifləndirilməsi, bu sahədə elmi tədqiqatların aparılması, həmçinin beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi mərkəzin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindədir".

Artıq ölkəmizdə talassemiyanın radikal müalicə üsulu olan sümük iliyi transplantasiyası uğurla həyata keçirilir. İcraçı direktor onu da deyir ki, Talassemiya Mərkəzinin yaradılması nəticəsində bu xəstələrin mü-

licəsinin müasir səviyyədə təşkili mümkün olub: "Hazırda mərkəzdə talassemiyanın müasir müalicə üsulu olan sümük iliyi transplantasiyası uğurla həyata keçirilir. Görülməli tədbirlər nəticəsində talassemialı xəstələrin normal həyat fəaliyyəti təmin olunub, bu xəstəlikdən ölümün və ölüm halları xeyli azalıb".

"Tam ödənişsiz dərmanlarla təminat olunuruq"

Talassemiya Mərkəzinin baş həkimi Xuraman Cəfərova bildirdi ki, hazırda pasiyentlər vacib olan bütün növ tibbi xidmətlərə təminatla özlərini təmin edirlər. "Talassemialı xəstələrin dövlət proqramı çərçivəsində müasir standartlara müayinə və müalicəsi aparılır. Mehriban xanımın qayğısı sayəsində mərkəzin maddi-texniki bazası gücləndirilib, müalicə-diaqnostika fəaliyyəti ən müasir səviyyəyə uyğunlaşdırılıb. Mərkəzimiz hər zaman birinci xanımın diqqət və qayğısını öz üzərində hiss

edir. Xəstələrin hər birinə özəl olaraq qayğı ilə yanaşılır. Mehriban xanım hər zaman onların müayinə və müalicələrini yaxından izləyə-rək dəstəyini əsirgəməyir. Bu xeyirxah addımlara, nəcib əməllərə görə ona minnətdarıq".

Mərkəzlə tanışlıq zamanı pasiyentlər Mehriban Əliyevaya, bu cür gözəl mərkəzin tikilməsində əməyi olan hər kəsin töhfələrini bildirdilər və buranın yüksək səviyyədə fəaliyyətinin davam etdirilməsi üçün yaradılan şəraitdən razılıqlarını ifadə etdilər.

Övladı Talassemiya Mərkəzində müalicə alan Nargül Səmədova da digər pasiyentlər kimi mərkəzin xidmətlərindən təmənnsiz şəkildə istifadə edir. Mərkəzdəki bütün talassemialı xəstələrin Birinci vitse-prezidentin qayğısı ilə əhatə olunduğunu deyən valideyn bildirir ki, həm Mehriban Əliyeva, həm də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tez-tez buranı ziyarət edərək xəstələrə maraqlanırlar, ortaya çıxan çətinliklərən

həlli üçün lazımı işlər görürlər: "Qızım talassemiya mərkəzində müalicə alır. Burada yaradılan şəraitdən çox razıyam. Allah Mehriban xanımın canını sağ ələsin. Hər zaman bizə diqqət və qayğı göstərir. Nə yaxşı ki, bizim Mehriban xanım kimi ümid, güvənc yerimiz var. Birinci xanımın dəstəyi olmasaydı, mənim övladımın müalicəsini etdirməyə maddi gücüm yetməzdi. Mərkəz tərəfindən tam ödənişsiz olaraq dərmanlarla təminat olunuruq. Yalnız qanqöçürmə proseduru və dərmanla bağlı preparatların verilməsi üçün deyil, uşağa sağlamlıqla bağlı yaranan biləcək digər problemlərə bağlı da buradakı həkimlərlə müraciət edirik. Bütün valideynlərin adından deyərək bilərəm ki, mərkəzin qayğısından çox razıyıq. Həkimlərin peşəkarcılığı sayəsində övladlarımızın vəziyyəti stabil qalır, gerilmə baş vermir".

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xeyirxah əməlləri, təhsilimizin, milli dəyərlərimizin təbliği, xalqın rifahı naminə gördüyü işlər beynəlxalq əlamədə sonuz rəğbətə qarşıdır. Qorb dünyası onu Şorqin ağlı, müdrik, xeyirxah insanı, peşəkarcı bir siyasətçisi kimi tanıyır, onun simasında Azərbaycan qadınının ictimai-siyasi həyatda oynadığı rolun əhəmiyyətini görür. Birinci xanım böyük və çoxşaxəli fəaliyyəti dövründə bir-birindən fərqli layihələrin müəllifliyi olaraq sayızsız insanların mənəvi dostuna çevrilib. UNESCO-nun və ICESCO-nun xoşməramlı səfəri kimi Mehriban Əliyevanın istər Azərbaycanda, istərsə də dünya miqyasında həyata keçirdiyi tədbirlər həmişə böyük rəğbətə qarşıdır və respublikamızın birinci xanımının səmərəli fəaliyyəti müxtəlif beynəlxalq mü-kafatlarla qiymətləndirilmiş, o, bir sıra ölkələrin ən yüksək dövlət təltiflərinə layiq görülmüşdür.

Təmənnsiz insan sevgisi

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə paytaxt və regionlarda mü-təmadi olaraq qanvermə aksiyaları, ürək çatışmazlığından, dodaq və damaq bitişməzliyi patologiyasından əziyyət çəkən azyaşlılar üzərində əməliyyatlar, aztəmənətli ailələrdən olan şəxslərin müayinələri və digər tədbirlər həmişə böyük gördürəndir".

Dünyada və ölkəmizdə hökm sürən COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə də Mehriban xanım Əliyeva öz diqqət və qayğısını xalqından əsirgəməmişdir. Birinci xanımın bir çox çağırışları edərək bizlərin bu çətin günlərdə bir-birinə yardım etməli təşəbbüsünü irəli sürmüşdür. Onun bu çağırışı sayəsində ölkəmizdə irsi qan xəstəliyindən və digər hematoloji xəstəliklərdən əziyyət çəkən insanlara kömək etmək məqsədilə ilk növbədə Heydər Əliyev Fondu və digər təşkilatlar, qurumlar və ictimaiyyətlər bu təşəbbüsdən irəli gələn qanvermə aksiyalarına qoşulmuşlar.

Milli dəyərlərə sadıqlıq Mehriban Əliyevaya xalqın rəğbət və sevgisini qazandırır. Ölkəmizdəki qadın hərəkatı tarixində ilk şəxsiyyətdir ki, təhsildən səhiyyəyə, idmandan mədəniyyətimizin təbliğinə, xeyriyyəçilikdən ətraf mühitin qorunmasına qədər geniş bir fəaliyyət məkamını əhatə edib. O fəaliyyəti ilə sübut edib ki, bu gün qəlbimiz daha çox insan sevgisi ilə dolu olmalıdır.

Əminliklə deyər bilirik ki, Mehriban xanım Əliyevanın xalqa xidməti, gördüyü işlər çoxşaxəli və mütəmaddır. O, bütün gücünü, vaxtını və enerjisini xeyirxah əməllərə, cəmiyyətimiz üçün vacib məsələlərə sərf edir.

Elsən YƏHYAYEV, "Azərbaycan"